

آموزش ریاضی دوازدهم انسانی

تابع نمایی

(فصل سوم – درس سوم)

علی جبر | سایت تخصصی آموزش ریاضی

ALIGEBRA.COM

۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹ – ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سایت **Aligebra.com** است و هرگونه استفاده از این اثر و انتشار آن در پایگاه های مجازی بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

$$y = \underline{a}^x \rightarrow a > 0, a \neq 1$$

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$a^{-m} = \frac{1}{a^{+m}}$$

$$a^m \div a^n = a^{n-m}$$

$$a^0 = 1$$

$$a^1 = a$$

$$(a^m)^n = a^{mn}$$

$$a^x = b^x \rightarrow a = b$$

$$x^a = x^b \rightarrow a = b$$

$$a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$$

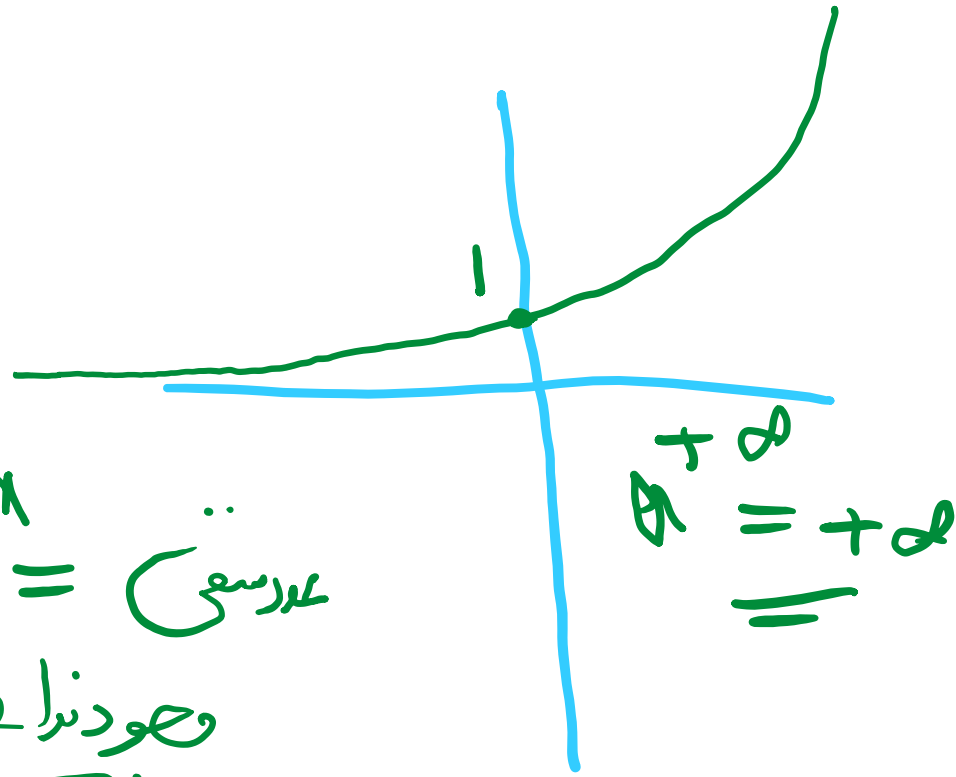
سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

نمودار تابع نمایی

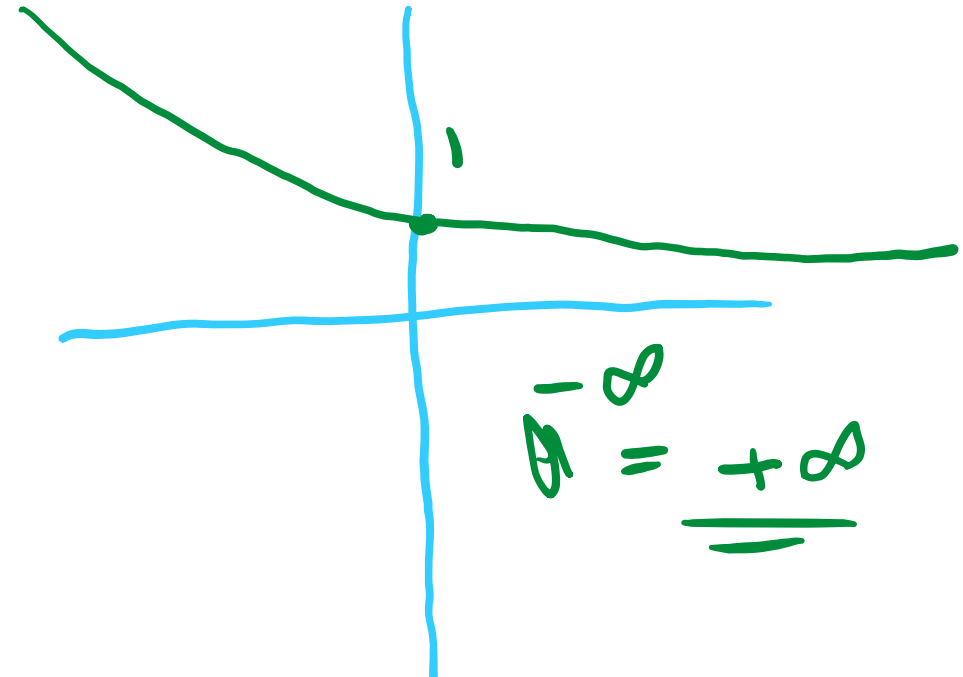
$$y = a^x$$

(الف) $a > 1$

a^x همیشه
موجود است و
میشود

(ب) $0 < a < 1$

$a^{-\infty} = +\infty$

سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

۲ از معادله $4^x - 4 + \left(\frac{1}{4}\right)^{x-1} = 0$ مقدار x کدام است؟

$$4^x - 4 + 4^{-x+1} = 0 \rightarrow 4^x - 4 + 4 \cdot 4^{-x} = 0$$

$$A = 4^x \rightarrow A - 4 + \frac{1}{A} \cdot 4 = 0 \xrightarrow{\times A} A^2 - 4A + 4 = 0$$

$$\rightarrow (A - 2)^2 = 0 \rightarrow A = 2 \rightarrow 4^x = 2$$

$$\rightarrow 2^{yx} = 2^1 \rightarrow yx = 1 \rightarrow x = \frac{1}{y}$$

۳ اگر a عددی حقیقی و نمودار توابع $f(x) = (4a - 2)^x$ و $g(x) = \left(1 - \frac{a}{2}\right)^x$ نسبت به محور y ها قرینه هم باشند، مجموع مقادیر ممکن برای a کدام است؟

$$y = a^x, y = a^{-x} \rightarrow a^x \cdot a^{-x} = 1$$

$$\rightarrow \left(1 - \frac{a}{2}\right) \cdot (4a - 2) = 1$$

$$4a - 2 - 2a^2 + a = 1 \rightarrow -2a^2 + 5a - 3 = 0$$

$$\rightarrow 2a^2 - 5a + 3 = 0 \rightarrow \Delta = \frac{-b}{a} = \frac{5}{2}$$

جمع ریشه ها

سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

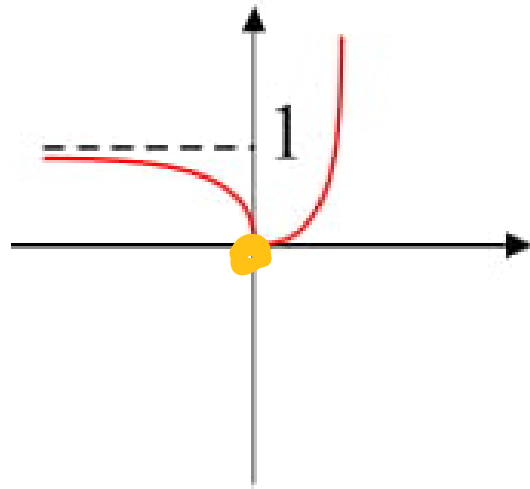
۴ شکل مقابل نمودار کدام تابع است؟

۲ $y = 2^{-|x|}$

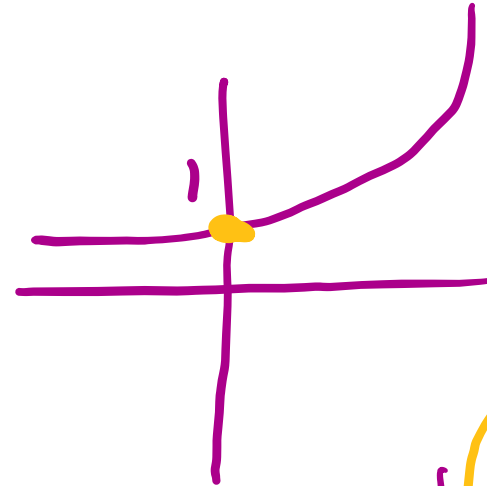
۳ $y = |2^x - 1|$

۱ $y = -2^{-x}$

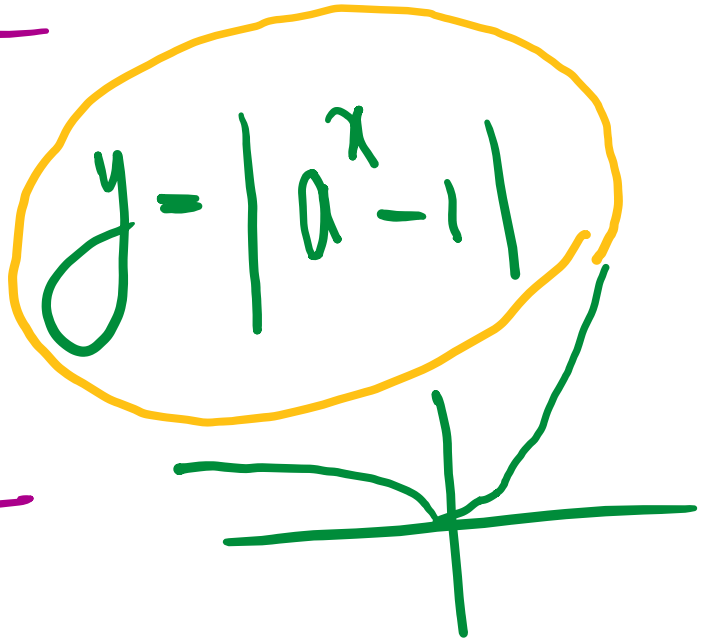
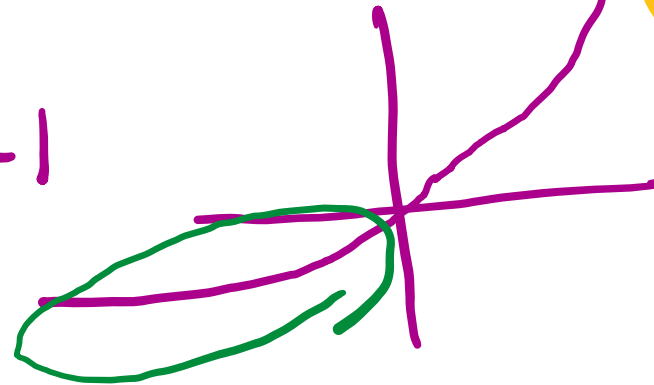
۳ $y = 2^{x+1} - 1$

$y = a^x$

$y = a^x - 1$

سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

مقدار x از معادله ی $\left(\frac{1}{8}\right)^{3x} = 32^{x+1}$ ۵

$$(2^{-3})^{3x} = (2^5)^{x+1}$$

$$\rightarrow 2^{-9x} = 2^{5x+5}$$

$$\rightarrow -9x = 5x + 5 \rightarrow -14x = 5 \rightarrow x = \frac{-5}{14}$$

۶ نمودار توابع $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^{ax-1}$ و $g(x) = \frac{1}{2\sqrt{2}} 32^{x-1}$ در نقطه‌ای به عرض $\frac{1}{2\sqrt{2}}$ متقاطع‌اند. در این صورت a کدام است؟

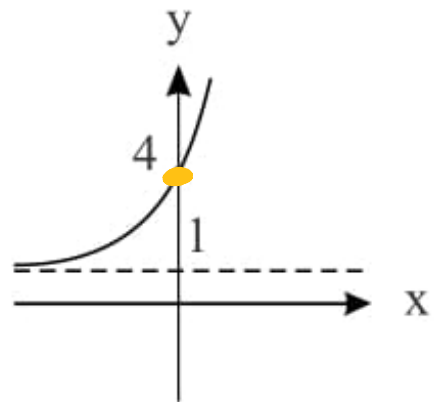
$$\frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{1}{2\sqrt{2}} \rightarrow 2^{5x-5} = 2^{-\frac{3}{2}} \rightarrow 5x-5 = -\frac{3}{2}$$

$$\rightarrow 5x = -\frac{3}{2} + 5 = \frac{7}{2} \rightarrow x = \frac{7}{10}$$

$$\begin{aligned} \left. \begin{aligned} x &= \frac{7}{10} \\ y &= \frac{1}{2\sqrt{2}} \end{aligned} \right\} & 2^{-\frac{3}{2}} = (2^{-1})^{\frac{7a}{10}-1} = 2^{-\frac{7a}{10}+1} \\ & \rightarrow \frac{-3}{2} = -\frac{7a}{10} + 1 \\ & \rightarrow \frac{-5}{2} = -\frac{7a}{10} \rightarrow a = \frac{25}{7} \end{aligned}$$

سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

نمودار تابع با ضابطه $f(x) = a(\sqrt{2})^{bx} + 1$ به صورت زیر است. کدام گزینه درست است؟ ۷

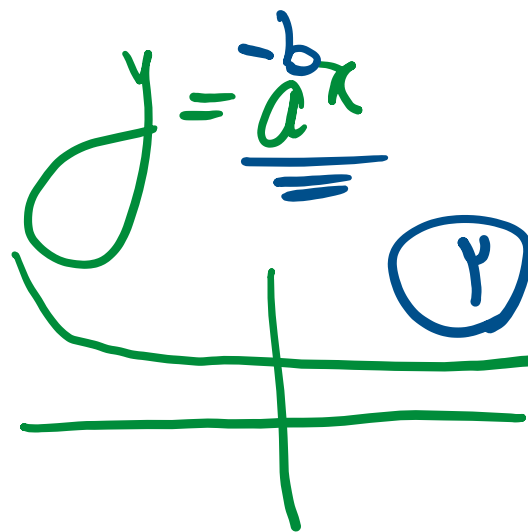
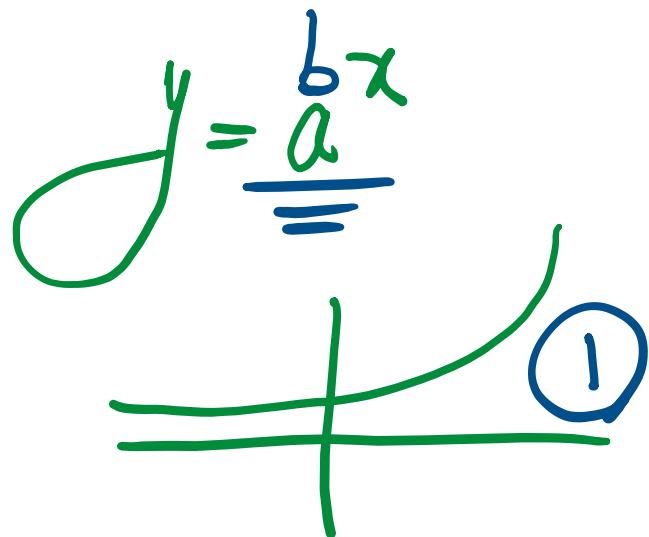
$b < 0, a = 3$ ۲

$b > 0, a = \frac{1}{3}$ ۴

$b < 0, a = -3$ ۱

$b > 0, a = 3$ ۳

$x = 0$
 $y = 4 \rightarrow 4 = a + 1 \rightarrow a = 3$ ✓

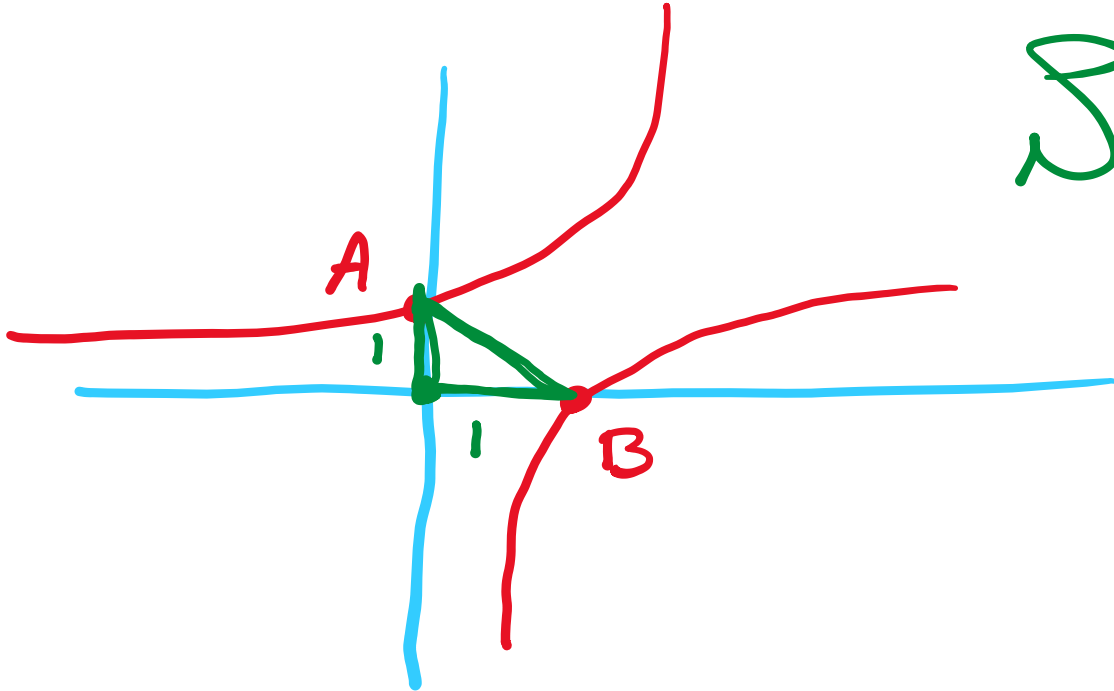

سایت علی جبراً Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

۸) تابع نمایی $y = 3^x$ محور y ها را در نقطه ی A قطع می کند معکوس این تابع محور x ها را در نقطه ی B قطع می کند. مساحت مثلث ABO کدام است؟

$A / \begin{smallmatrix} 0 \\ 1 \end{smallmatrix} \rightarrow B / \begin{smallmatrix} 1 \\ 0 \end{smallmatrix}$

$$S = \frac{1}{2} \times 1 \times 1 = \frac{1}{2}$$

۹ در معادله $\left(\frac{3}{4}\right)^{x-1} \times \left(\frac{4}{3}\right)^{\frac{1}{x}} = \frac{9}{16}$ مجموع دو ریشه کدام است؟

$$\left(\frac{3}{4}\right)^{x-1} \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^{-\frac{1}{x}} = \left(\frac{3}{4}\right)^2 \rightarrow \left(\frac{3}{4}\right)^{x-1-\frac{1}{x}} = \left(\frac{3}{4}\right)^2$$

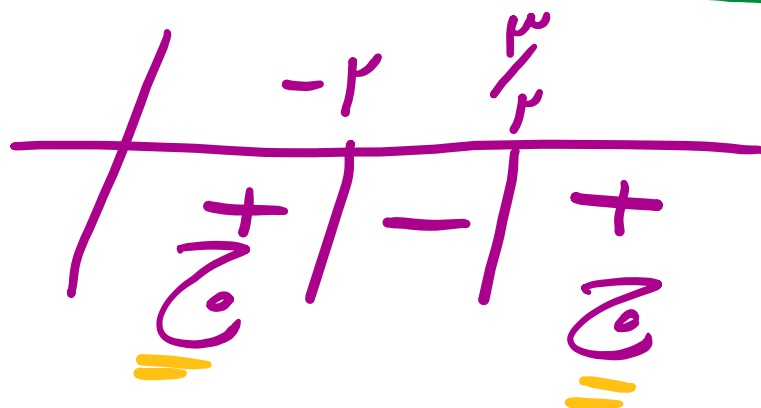
$$\rightarrow x-1-\frac{1}{x}=2 \xrightarrow{\times x} x^2-x-1=2x$$

$$\rightarrow x^2-3x-1=0$$

$$\text{در جمع ریشه ها} \quad S = \frac{-b}{a} = \frac{+3}{1} = 3$$

۱۰ تابع $f(x) = \left(\frac{2a-3}{a+2} \right)^{x+3}$ نمایی است، مجموعه‌ی مقادیر a کدام است؟

$$\begin{aligned} \oplus \frac{2a-3}{a+2} > 0 &\rightarrow \begin{cases} a = \frac{3}{2} \\ a = -2 \end{cases} \end{aligned}$$

$$\frac{2a-3}{a+2} \neq 1 \rightarrow 2a-3 \neq a+2 \rightarrow a \neq 5$$

$$(-\infty, -2) \cup \left(\frac{3}{2}, +\infty \right) - \{5\}$$

۱۱ اگر $\left(\frac{1}{3}\right)^{5-x} < \left(\frac{1}{3}\right)^{2x+1}$ باشد، آن گاه حدود x کدام است؟

$$a^f > a^g$$

$$\downarrow \quad \left| \begin{array}{l} a > 1 \rightarrow f > g \\ 0 < a < 1 \rightarrow f < g \end{array} \right.$$

$$\left| \begin{array}{l} a > 1 \rightarrow f > g \\ 0 < a < 1 \rightarrow f < g \end{array} \right.$$

$$5-x > 2x+1 \rightarrow 4 > 3x \approx 3x < 4$$

$$\div 3 \rightarrow x < \frac{4}{3}$$

۱۲) نمودار تابع $y = 5^{\frac{3x+6}{2}} - 20(5\sqrt{5})^{x+\frac{2}{3}} - \frac{1}{5}$ محور طول‌ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

$$\underline{5}^{\frac{3}{2}x} \cdot 5^3 - 20 \left(\underline{5}^{\frac{3}{2}x} \cdot 5^1 \right) - \frac{1}{5} = 0$$

$$A = 5^{\frac{3}{2}x}$$

$$125A - 100A - \frac{1}{5} = 0 \rightarrow 25A = \frac{1}{5}$$

$$\rightarrow A = \frac{1}{25 \times 5} = \frac{1}{5^3} = 5^{-3}$$

$$\rightarrow 5^{\frac{3}{2}x} = 5^{-3} \rightarrow \frac{3}{2}x = -3 \rightarrow x = -2$$

سایت علی جبرا Aligebra.com

پشتیبانی ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ - ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

با توجه به معادلات زیر، حاصل $x + y$ کدام است؟

$$\begin{cases} 4^{2x+2} = 16^{2x+3} \\ 25^{3x+2y} = \left(\frac{1}{5}\right)^{2x} \end{cases}$$

$$x+y = -2+4 = 2$$

$$2^{4x+4} = 2^{1x+12}$$

$$\rightarrow 4x+4 = x+12 \rightarrow 4x-x = 12-4 \rightarrow 3x = 8 \rightarrow x = \frac{8}{3}$$

$$5^{4x+4y} = 5^{-2x}$$

$$\rightarrow 4x+4y = -2x \quad x = -\frac{8}{3} \rightarrow -12+4y = 4$$

$$\rightarrow 4y = 16 \rightarrow y = 4$$

۱۴ اگر داشته باشیم: $5^{n-1} - 5^{n-2} = 500$ ، در این صورت 3^n کدام است؟

$$5! \cdot 5^{n-2} - 5^{n-2} = 500 \quad \overline{5^{n-2}} = A \rightarrow 5A - A = 500$$

$$\rightarrow 4A = 500 \rightarrow A = \frac{500}{4} = 125$$

$$\rightarrow 5^{n-2} = 5^3 \rightarrow n-2=3 \rightarrow n=5 \quad \checkmark$$

$$3^n = 3^5 = 243$$

فاصله نقطه برخورد توابع $f(x) = (2)^{2+\sqrt{3}x}$ و $g(x) = (5)^{-\sqrt{3}x}$ از محور طولها، کدام است؟

$$(5^{-1})^{2+\sqrt{3}x} = 5^{-\sqrt{3}x} \rightarrow 5^{-2-\sqrt{3}x} = 5^{-\sqrt{3}x}$$

$$\rightarrow -2-\sqrt{3}x = -\sqrt{3}x \rightarrow -2 = 2\sqrt{3}x$$

$$\rightarrow x = \frac{-2}{2\sqrt{3}} = \frac{-1}{\sqrt{3}}$$

$$g\left(\frac{-1}{\sqrt{3}}\right) = 5^{-\sqrt{3}x} = \frac{-1}{\sqrt{3}} = 5^{-1} = 5$$

۱۶ اگر x جواب معادله‌ی نمایی $2^{-x} - 3(25/3)^{x-1} = 5^{x+1}$ باشد، در این صورت $\log_x \sqrt{27}$ کدام است؟

$$3(2^{-2})^{x-1} - 2^{-x} = (2^{-1})^{x+1} \rightarrow 3 \cdot 2^{-2x} \cdot 2^2 - 2^{-x} = 2^{-x-1}$$

$$A = 2^{-x} \rightarrow 12A^2 - A = \frac{1}{2}A \rightarrow 12A^2 = \frac{3}{2}A \rightarrow 12A = \frac{3}{2}$$

$$\rightarrow A = \frac{3}{24} = \frac{1}{8} = 2^{-3}$$

$$\rightarrow 2^{-x} = 2^{-3} \rightarrow x = 3$$

$$\log_3 \sqrt{27} = \log_3 27^{1/2} = \frac{3}{2}$$

۱۷) نمودار تابع $f(x) = a + 3^{(x-b)}$ از نقطه $(4, 29)$ می‌گذرد. اگر $f(3) = 11$ باشد، آن‌گاه $a + b$ کدام است؟

$$\begin{array}{l} | 4 \\ | 29 \end{array} \rightarrow a + 3^{4-b} = 29 \rightarrow 3^{4-b} = 29 - a$$

$$\begin{array}{l} | 3 \\ | 11 \end{array} \rightarrow a + 3^{3-b} = 11 \rightarrow 3^{3-b} = \underline{11 - a}$$

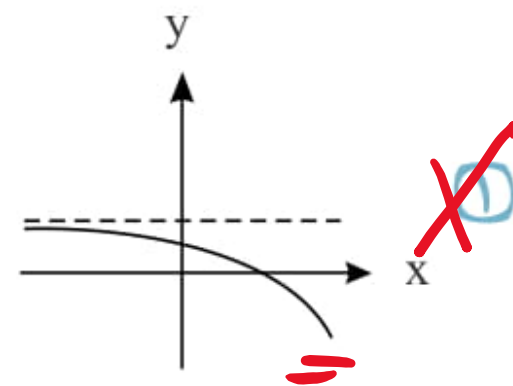
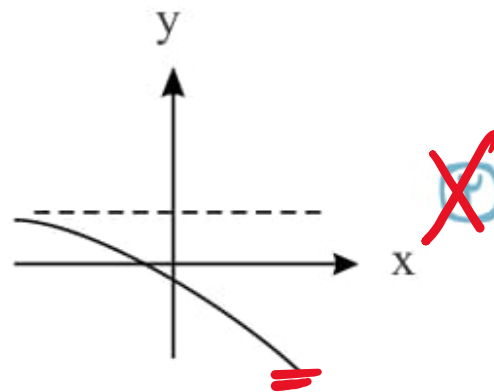
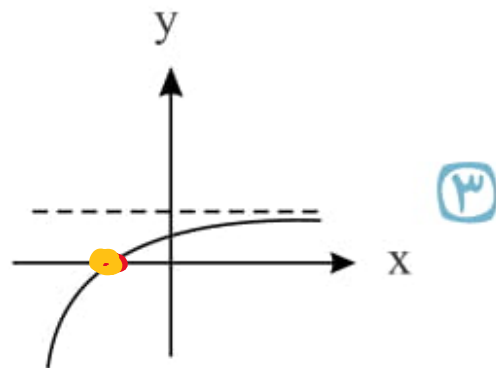
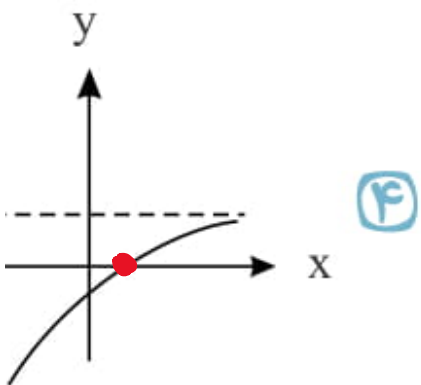
$$\rightarrow \frac{3^{4-b}}{3^{3-b}} = \frac{29 - a}{11 - a} \rightarrow 3 = \frac{29 - a}{11 - a} \rightarrow 3(11 - a) = 29 - a$$

$$\rightarrow 3a = 4 \rightarrow a = \frac{4}{3} \checkmark$$

$$3^{3-b} = 3^2 \rightarrow 3 - b = 2 \rightarrow b = 1 \checkmark$$

$$a + b = \frac{4}{3} + 1 = \frac{7}{3}$$

۱۸ نمودار تابع $f(x) = -6\left(\frac{1}{3}\right)^{x+1} + 1$ شبیه کدامیک از نمودارهای زیر است؟

$$f = -\underline{6} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^x \cdot \frac{1}{3} + 1 = -2 \left(\frac{1}{3}\right)^x + 1$$

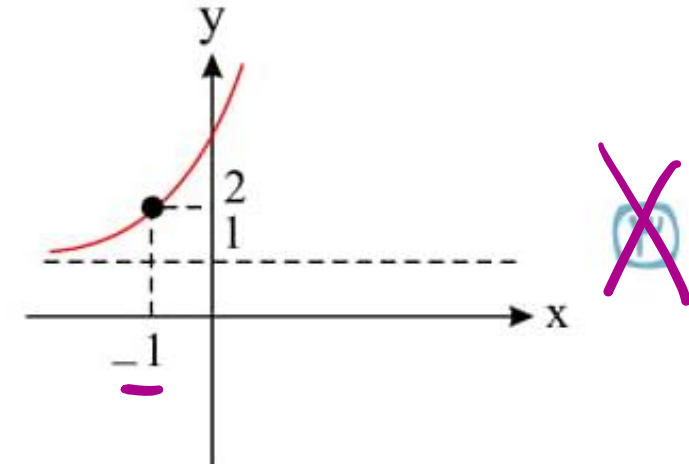
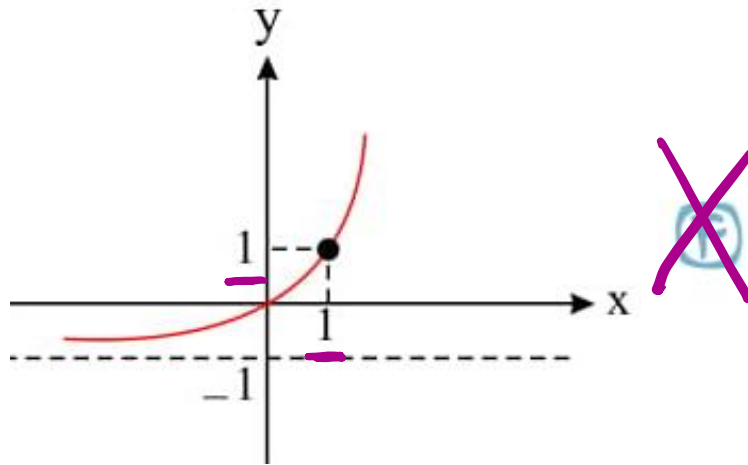
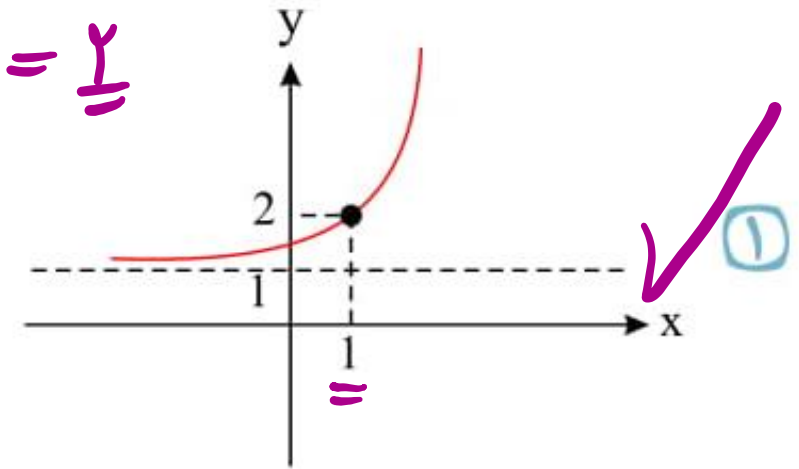
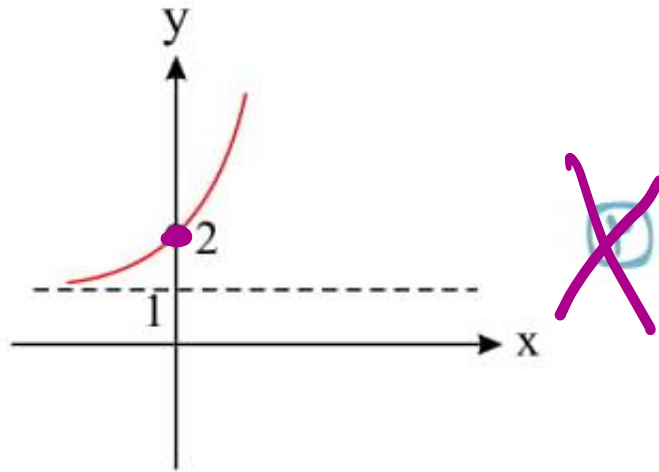
$x \rightarrow$ نزدیک $-2(3^{-x}) + 1 = 0 \rightarrow 2(3^{-x}) = 1$

$y > 0$

$3^{-x} = \frac{1}{2} \rightarrow x = -1$
 $3^{-x} = \frac{1}{2} \rightarrow x = 1$

۱۹ نمودار تابع $y = 2^{(x-1)} + 1$ کدام است؟

$$1 \frac{1}{2} \rightarrow 2^0 + 1 = 1 \frac{1}{2}$$

۲۰ اگر $\left(\frac{1}{4}\right)^{3x-2} = 8^{x-1}$ باشد، حاصل 3^{9x-4} کدام است؟

$$(2^{-2})^{3x-2} = (2^3)^{x-1}$$

$$\rightarrow 2^{-4x+4} = 2^{3x-3}$$

$$\rightarrow -4x+4 = 3x-3 \rightarrow 9x=7 \rightarrow x=\frac{7}{9}$$

$$3^{9x-4} = 3^{7-4} = 3^3 = 27$$

۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹ – ۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱

علی جبرا | سایت تخصصی آموزش ریاضی

ALIGEBRA.COM

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سایت **Algebra.com** است و هرگونه استفاده از این اثر و انتشار آن در پایگاه های مجازی بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.